

PEP VALSALOBRE i JOAN GRATACÓS
 AGUSTÍ EURA, O.S.A.
 (1684-1763)
 ESCRITOR Y OBISPO

Poeta i bisbe

VALSALOBRE, Pep; GRATACÓS, Joan.
Agustí Eura, O.S.A. (1684 - 1763). Escritor y obispo.
 Editorial Revista Agustimiana,
 Madrid, 2001. 332 pàgines.

N'hi ha prou de resseguir la introducció de la primera part d'aquest llibre per saber que, amb l'excepció de Josep Massot, fins avui eren més aviat els estudiosos de l'orde de sant Agustí o de la història eclesiàstica, i no pas els de la nostra llengua o de la nostra literatura, els que s'havien dedicat a difondre i a investigar els aspectes més rellevants de la vida de fra Agustí Eura. Tot i que Pep Valsalobre i Joan Gratacós indiquen que les aportacions que fan en el seu llibre no són cap novetat i que «en qualquier caso completan lo que había sido ya difundido por la suma de la bibliografía anterior», el cert és que desfan errors, que reconstrueixen amb prou detall la vida d'aquest agustinian que va arribar a ser bisbe d'Ourense i que, a la segona part, posen una mica més a l'abast els dos sermons

d'Eura que s'han conservat i els poemes que Valsalobre ja havia comentat i estudiat a l'edició crítica que li va publicar la Fundació Pere Coromines.

Com que ja compto que —igual que em passa a mi—, a més de no ser especialistes en Eura, la majoria dels hipotètics lectors d'aquestes línies deuen tenir un interès més aviat discret en el que ha estat considerat l'escriptor en català més important entre el Rector de Vallfogona i la Renaixença, m'afanyo a dir que la primera part de la biografia és prou amena i ben escrita perquè molts dels que la llegeixin acabin dolent-se que els autors no s'hi hagin volgut esplaïar. A més de la importància que ja té per ell mateix, Eura és un bon pretext per saber alguna cosa més de la Barcelona d'abans i de després de la guerra de Successió, dels primers anys de l'Acadèmia de Barcelona, del convent de l'orde de sant Agustí en aquesta ciutat i, ja que també en va ser prior, del que aquest orde va tenir a Girona. Potser la segona part de la biografia, que correspon als vint-i-cinc anys que va ser bisbe d'Ourense, és una mica menys aguda, jo diria que no tant perquè els autors s'hagin refiat del que va publicar Rafael Pazos, com pel fet que la informació que ens pot haver arribat sobre el seu episcopat deu haver estat força més controlada. Al cap i a la fi, un bisbe sempre ha estat més important que un prior.

Pel que fa a l'obra de creació d'Eura, Valsalobre i Gratacós en descriuen les apologies de la llengua, el florilegi de citacions per a la predicació i el tractat de la poesia catalana, tot i que no ho reproduïxen en el llibre. Sí que hi publiquen, en canvi, la poesia i els dos sermons, en apèndix. D'aquests darrers, l'«Oració panegírica que al más soberano culto de María Santísima de Montserrat consagró la nación catalana...» és molt menys pirotècnic que l'altre, i serveix alhora als autors per reivindicar un cop més l'austriacisme d'Eura, com els serveixen també les dècimes 16 i 17. El conegudíssim poema «En memòria de la sepultura» és una de les millors maneres per entrar al «bon morir» i a l'ascetisme del barroc. A mi em sembla, però, que els 5.100 versos en català d'Eura s'assaboreïxen millor a base de glops curts, per exemple llegint a poc a poc les versions que féu d'Ovidi, les dues dècimes que escrigué del beat Dalmau Moner, que era fill de Santa Coloma de Farners, o el poema «Les Muses Catalanes a l'Acadèmia de Barcelona», on, per tal de defensar que aquesta institució donés suport a la poesia catalana, va escriure aquesta estrofa: «Nosaltres, que en palestres ingenioses / de nacions estranyes som tingudes / fins al dia de vuï per conceptuoses, / fecundes, elegants, doctes i agudes, / ¿quedar notablement silencioses, / sens dir paraula,

com si fòssem mudes, / en nostra casa pròpia, no és mengua? / Que acàs no tenim molt bona llengua?».

Xavier Cortadellas

La vida dels universitaris

VILLAR, E.; CAPARRÓS, B.; VIÑAS, F.; JUAN, J.; PÉREZ, I.; CORNELLÀ, M.
L'adaptació a la universitat. Factors psicològics i socials.
 Universitat de Girona.
 Col. Diversitas, núm. 21.
 Girona, 2001. 170 pàgines.

Aquest és un assaig que parla dels joves catalans de final del segle XX. Més del 50% dels joves entre 18 i 20 anys estan escolaritzats; no tots a la universitat, però sí un percentatge prou considerable. Per això el que puguem saber dels estudiants universitaris ens diu molt del jovent català.

És també un advertiment a la mateixa universitat, massa centrada, diuen els autors, en aspectes econòmics, polítics o fins i tot docents, i despreocupada o ignorant dels seus membres —al capdavant persones, més que usuaris o clients—, de la seva qualitat de vida i del seu benestar.

El llibre és una síntesi dels resultats d'una recerca que pretén analitzar la problemàtica afectiva dels estudiants universitaris (de la UdG) i la seva relació amb el rendiment acadèmic i el